

Sygn. akt III PK 23/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa K. B. , Z. B. , L. G. , Z. O., A. O., Ł. P. , A. P. , A. T., A. W.,
W. S. , X. W. , M. G.

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości E. S.A. w K. w upadłości likwidacyjnej
z udziałem Prokuratora Okręgowego w Ś.

o ustalenie stosunku pracy i wydanie świadectwa pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 5
grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 20 września 2018 r., sygn. akt VII Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda M. G. kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 września 2018 r. Sąd Okręgowy w Ś. sygn. akt VII Pa (...), w sprawie z powództwa K. B. , Z. B., L. G., Z. O., A. O., Ł. P. , A. P., A. T., A. W., W. S. , A. W., M. G. przeciwko Syndykowi Masy Upadłości E. S.A. w K. w upadłości likwidacyjnej o ustalenie stosunku pracy i wydanie świadectwa pracy po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez Prokuratora Okręgowego w Ś. i stronę pozwaną, od wyroku Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 5 kwietnia 2018 r. sygn. akt IV

P (...), w punkcie I. oddalił obie apelacje; w punkcie II. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda M. G. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy w Ś. wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2018 r. ustalił, że powodów, jako pracowników oraz E. S.A. w K. (obecnie E. w upadłości likwidacyjnej), jako pracodawcę łączyły stosunki pracy, przy czym powodów Z. B., L. G., Z. O., A. O., Ł. P., A. P., A. T., A. W., W. S. i A. W. do dnia 31 października 2014 r., powoda M. G. do dnia 29 października 2014 r., a powoda K. B. do dnia 16 sierpnia 2014 r., w dalszej części powództwa Z. B., L. G., Z. O., A. O., Ł. P., A. P., A. T., A. W., W. S., A. W. i K. B. oddalił; zobowiązał stronę pozwaną do wydania powodowi M. G. świadectwa pracy; wzajemnie zniósł koszty procesu pomiędzy powodami Z. B., L. G., Z. O., A. O., Ł. P., A. P., A. T., A. W., W. S., A. W. i K. B., a stroną pozwaną oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda M. G. kwotę 300 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy wskazał, że powództwa podlegają uwzględnieniu w części, a powództwo M. G. w całości.

Sąd Rejonowy uznał za nieuzasadnione stanowisko pozwanego syndyka jakoby z dniem przejęcia w dniu 25 czerwca 2014 r. przez Syndyka Masy Upadłości „O.” sp. z o.o. w Ś., syndyk ten stał się pracodawcą powodów. Sąd I instancji uznał, że syndyk masy upadłości spółki O. objął z mocy prawa majątek tej właśnie spółki podczas, gdy powodowie byli pracownikami firmy E. Mimo że przejęte przez Syndyka nieruchomości jak i ruchomości stanowią część zakładu pracy lub zakład pracy, to jednak nie doszło do ich przejścia w rozumieniu art. 23¹ k.p. z uwagi na brak tożsamości przejętej jednostki. Jednocześnie Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem powodów że nadal są pracownikami E. S.A. w K.. Sąd Rejonowy wskazał, że oświadczenie woli pracodawcy, które nie spełnia wymagania formalnego – formy pisemnej - narusza przepisy o wypowiedaniu umów o pracę w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. ale jest ono skuteczne, choć wadliwe. Przez co pismo E.S.A. z 4 lipca 2014 r. oraz fakt niewpuszczenia powodów do zakładu pracy w dniu 7 lipca 2014 r. wskazywało na wolę pracodawcy co do rozwiązania z powodami stosunku pracy, a sama wola powodów i gotowość do świadczenia pracy nie jest wystarczająca by umowa o pracę była nadal kontynuowana.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok w zakresie pkt I wyroku, w części ustalającej istnienie stosunku pracy pomiędzy powodami a pozwanym po dniu 25 czerwca 2014 r., w zakresie punktu III wyroku w całości oraz w zakresie punktu V wyroku w całości.

Strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 23¹ k.p., art. 312 ust. 1 i 2 p.u.n., art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację złożył również Prokurator zaskarżając wyrok w części w jakiej Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo powodów. Prokurator zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., art. 65 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Wyrokiem z dnia 20 września 2018 r. Sąd Okręgowy w Ś. uznał obie apelacje za niezasadne.

Sąd drugiej instancji stwierdził, że nie mogły podlegać uwzględnieniu twierdzenia i zarzuty pozwanego syndyka co do faktu przejęcia powodów z dniem 25 czerwca 2014 r. jako pracowników, przez syndyka masy upadłości spółki O., w rozumieniu przepisu art. 23¹ k.p. Sama tylko czynność prawna, która ma za przedmiot zmianę własności niektórych składników majątkowych pracodawcy, nie rodzi konsekwencji opisanych w powyższym przepisie. Działanie syndyka masy upadłości nie było w żadnej mierze skierowane na przejęcie zorganizowanej części zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ k.p. wraz z tego wynikającymi konsekwencjami w postaci prowadzenia działalności gospodarczej, a tylko na odzyskanie (włączenie do masy upadłości) majątku upadłego, celem przeprowadzenia jego likwidacji.

W ocenie Sądu Okręgowego nie mogły także zostać uwzględnione zarzuty i żądania apelacji wniesionej przez Prokuratora, z uwagi na brak podstaw prawnych ustalenia istnienia stosunku pracy. Pozwana spółka wprawdzie nie dokonała formalnego wypowiedzenia umowy o pracę powodom, nie mniej rację ma Sąd pierwszej instancji że zachowanie strony pozwanej w lipcu wskazywało na wolę rozwiązania stosunku pracy z powodami.

Za całkowicie nieuzasadnione Sąd Okręgowy uznał również zarzuty Prokuratora co do naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., czyli na oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Podniesiono, że wyrok Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 20 września 2018 r. jest rażąco sprzeczny z przepisami obowiązującego prawa materialnego oraz procesowego, a także rażąco sprzeczny z ugruntowanym poglądem orzecznictwa Sądu Najwyższego i doktryny, w szczególności zapadł on wskutek rażącego naruszenia art. 23¹ k.p., a rozstrzygnięcie tego wyroku sprowadza się jedynie do lakonicznego powielenia błędnego stanowiska Sądu pierwszej instancji, tak w zakresie ustaleń faktycznych, jak i przede wszystkim powołania oraz wyjaśnienia zastosowanej podstawy prawnej wyroku.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona powodowa wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, a w wypadku przyjęcia do rozpoznania o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr

449007). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Przy czym podkreślić należy, że w judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, w której oczywista zasadność skargi kasacyjnej miałaby polegać na oczywistym naruszeniu przepisów procesowych, gdyż, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r., II PK 38/06, LEX nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436).

Skarżący wymagań tych nie spełnił, gdyż nie zawarł w skardze wymaganego wyводу, ograniczając się do lakonicznego stwierdzenia, że zaskarżony wyrok jest

rażąco sprzeczny z przepisami obowiązującego prawa materialnego oraz procesowego, a także rażąco sprzeczny z ugruntowanym poglądem orzecznictwa Sądu Najwyższego i doktryny, w szczególności zapadł on wskutek rażącego naruszenia art. 23¹ k.p., a rozstrzygnięcie tego wyroku sprowadza się jedynie do lakonicznego powielenia błędnego stanowiska Sądu pierwszej instancji, tak w zakresie ustaleń faktycznych, jak i przede wszystkim powołania oraz wyjaśnienia zastosowanej podstawy prawnej wyroku.

Takie sformułowania dotyczące naruszenia przytoczonego przepisu prawa materialnego wyraźnie przemawiają za tym, że nie są to zarzuty co do prawa, lecz co do faktów. W obowiązującym stanie prawnym Sąd Najwyższy nie jest uprawniony zaś do badania prawidłowości zarówno ustaleń faktycznych, jak i oceny dowodów, dokonanych przez sąd drugiej instancji. O ile bowiem ten ostatni również jest "sądem faktu" i w myśl ogólnie niekwestionowanych zapatrywań orzecznictwa oraz doktryny kontynuuje postępowanie merytoryczne (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CKN 812/98, OSNC 2000 nr 10, poz. 193; z dnia 5 lutego 2006 r., IV CK 384/05, niepublikowany; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2002 r., III CZP 62/02, Biul. SN 2003 nr 3, s. 14), o tyle Sąd Najwyższy jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Ustrojową funkcją Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru judykacyjnego, w tym zapewnianie jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, niepublikowane.; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, niepublikowane). Inaczej rzecz ujmując, z powołaniem się na podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. nie można zwalczać prawidłowości ustaleń faktycznych (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z

dnia 7 marca 1997 r., II CKN 18/97, OSNC 1997 nr 8, poz. 112). Tym samym, nie ma żadnej możliwości uznania, że skarga kasacyjna mogłaby być uznana za oczywiście uzasadnioną z powodu naruszenia przepisów prawa materialnego, które to zarzuty miałyby prowadzić do podważenia przyjętej przez Sąd drugiej instancji podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, jak to czyni skarżący we wniosku o przyjęcie skargi w niniejszej sprawie do rozpoznania.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego po myśli art. 98 § 1 k.p.c.

ał